

Asia: VN/26860/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Tuomioistuimen määräämä pääsykielto

Tapahtumateollisuus ry:n kirjallinen lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi VN/26860/2023

Tapahtumateollisuus ry kiittää oikeusministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta ja siihen liittyviksi laeiksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Taustaksi

Tapahtumateollisuus toteaa osallistuneensa lain valmistelun seurantaryhmän työskentelyyn jäsenenä. Tapahtuma-ala on siten ollut mukana valmisteluprosessin seurannassa ja tuonut esiin tapahtumaturvallisuuteen liittyviä näkökulmia sekä käytännön tarpeita.

Tapahtumateollisuus pitää tärkeänä tavoitteita, joilla pyritään ehkäisemään häiriökäyttäytymistä ja parantamaan yleisötilaisuuksien turvallisuutta. Tapahtuma-alan tarve tehokkaammille keinoille puuttua häiriökäyttäytymiseen ja asettaa porttikieltoja liittyy erityisesti urheilutapahtumien yhteydessä esiin nousseeseen huliganismiin.

Tällaisissa tilanteissa tapahtumajärjestäjällä ei tällä hetkellä ole riittäviä keinoja eikä riittävää lainsäädännöllistä selkänöjaa estää toistuvasti häiriötä aiheuttavien henkilöiden pääsyä tapahtumiin. Tapahtumajärjestäjä on nykyisellään taho, joka saa sanktiot häiriökäyttäytymisestä, mutta järjestäjältä puuttuvat tehokkaat keinot puuttua ongelmiin ennaltaehkäisevästi.

Tapahtuma-ala tarvitsee tehokkaan keinon puuttua häiriökäyttäytymiseen, jotta tapahtumat olisivat turvallisia sisällöntuottajille, asiakkaille ja henkilökunnalle.

Pidämme ehdotettuja lainsäädäntömuutoksia sinänsä tervetulleina, mutta tuomioistuimen määräämä pääsykielto ei ratkaise tapahtuma-alan ongelmia toistuvien häiriökäyttäytyjien kanssa.

Esitetty lainsäädäntö ei tapahtuma-alan näkökulmasta tarjoa ratkaisua toistuvan häiriökäyttäytymisen ja huliganismin aiheuttamiin ongelmiin riittävällä tavalla. Esityksen

soveltamisala painottuu kiinteisiin tiloihin, kun taas tapahtumat järjestetään usein väliaikaisissa tiloissa, rajatuilla ulkoalueilla, muuttuvissa tapahtumaympäristöissä tai muutoin sellaisella paikassa, joka ei ole lain tarkoittama myymälä. Lisäksi tapahtumien turvallisuushaasteet eivät rajoitu ainoastaan tapahtumapaikkaan, vaan häiriökäyttäytymistä voi esiintyä myös tapahtuma-alueiden välittömässä läheisyydessä. Näin ollen esitetty sääntely jättää merkittävän osan tapahtuma-alan tarpeista sen ulkopuolelle. Tapahtumateollisuus toteaa, että jo valmisteluvaiheessa oli selvää, että lakia valmistellaan erityisesti kaupan alalla ilmenevän toistuvan häiriökäyttäytymisen näkökulmasta.

Paikan haltijan antama pääsykielto ja julkisrauhan rikkominen

Julkisrauhan rikkominen oikeudellisena selkänäjälle itse asetetuille porttikielloille

Tapahtumajärjestäjällä on jo nykyisin mahdollisuus asettaa omiin tapahtumiinsa porttikieltoja esimerkiksi yleisten sopimusehtojen, pääsylippuehtojen ja tapahtuman järjestyssääntöjen perusteella. Käytännössä tapahtumajärjestäjän mahdollisuus käyttää tätä keinoa on kuitenkin heikentynyt sen vuoksi, ettei porttikiellon rikkomiseen liity riittävän selkeää juridista seuraamusjärjestelmää tai viranomaistukea. Tämä asettaa tapahtumajärjestäjän vaikeaan asemaan: järjestäjältä edellytetään turvallisuuden takaamista, mutta käytettävissä olevat keinot puuttua ennakoivasti toistuvaan häiriökäyttäytymiseen ovat rajalliset.

Esityksessä ehdotetaan, että rikoslain julkisrauhan rikkomista koskevaa säännöstä täsmennettäisiin. Täsmennyksellä selvennettäisiin sitä, että julkisrauhan rikkomisena rangaistavaa olisi julkisrauhan suojaamaan paikkaan meneminen paikan haltijan henkilölle antaman kiellon vastaisesti.

Tapahtumateollisuus pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa arvioidaan nimenomaisesti tapahtumajärjestäjän asettaman porttikiellon oikeudellinen asema ja sen rikkomisen seuraukset. Erityisesti tulee selvittää, voiko tapahtumajärjestäjän perustellusti asettaman porttikiellon rikkominen johtaa esimerkiksi julkisrauhan rikkomista koskevan sääntelyn soveltamiseen tai edellyttääkö tämä erillistä sääntelyä. Nykytilanteessa tapahtumajärjestäjällä ei ole riittävää varmuutta siitä, miten porttikieltoa voidaan tehokkaasti valvoa ja millä perusteella viranomaiset voivat tilanteisiin puuttua.

Toimivaltuudet pääsykieltojen valvomiseksi

-

Henkilötietojen käsittely

-

Muut mahdolliset huomiot esitysluonnoksesta

Katsomoturvallisuuden edistäminen on kirjattu hallitusohjelmaan

Katsomoturvallisuuden parantaminen on kirjattu nykyiseen hallitusohjelmaan. Urheilutapahtumien turvallisuuteen liittyvät ongelmat ovat nousseet esiin myös poliittisessa keskustelussa. Tapahtuma-alan näkemyksen mukaan tarvitaan konkreettisia toimia, jotta tapahtumajärjestäjillä olisi käytössään tarkoituksenmukaiset ja oikeudellisesti kestävätkä keinot turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Tapahtumateollisuus esittää, että lainsäädännön jatkovalmistelussa huomioidaan tapahtumien erityispiirteet ja laajennetaan tarkastelua kiinteiden tilojen ulkopuolelle tai vaihtoehtoisesti edistetään porttikieltojärjestelmää tapahtuma-alan tarpeet huomioivasti muualla lainsäädännössä. Tavoitteena tulee olla sääntely, joka tukee tapahtumajärjestäjiä turvallisuuden ylläpitämisessä, ehkäisee toistuvaa häiriökäyttäytymistä ja luo selkeän yhteistyömallin tapahtumajärjestäjien ja viranomaisten välille.

Tapahtumateollisuus on jatkossakin valmis osallistumaan jatkovalmisteluun ja tuomaan esiin tapahtuma-alan käytännön kokemuksia sekä tarpeita toimivan ja tarkoituksenmukaisen sääntelyn rakentamiseksi.

Tapahtumateollisuus ry on tapahtumaelinkeinon valtakunnallinen keskusjärjestö, jolla on yli 310 jäsenorganisaatiota. Tapahtumateollisuus edustaa ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyyjiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

www.tapahtumateollisuus.fi

Lisätietoja:

Ida Minkkinen p. 050 375 7844 / ida.minkkinen@tapahtumateollisuus.fi

johtava asiantuntija, Tapahtumateollisuus ry

Sami Kerman p. 040 563 4655 / sami.kerman@tapahtumateollisuus.fi

toimitusjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Minkkinen Ida
Tapahtumateollisuus ry